

Δελτίο Τύπου του Οργανισμού Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (FRA)
Βιέννη, 5 Ιουνίου 2024

ΑΠΑΓΟΡΕΥΣΗ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗΣ ΕΩΣ: 5 Ιουνίου 2024, 6.00 π.μ. (ώρα Κεντρικής Ευρώπης)

Η αύξηση του κόστους διαβίωσης και ο ρατσισμός απειλούν την προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων στην Ευρώπη: Έκθεση του Οργανισμού Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης 2024

Τα θεμελιώδη δικαιώματα των πολιτών κινδυνεύουν σε ολόκληρη την Ευρώπη. Σύμφωνα με την έκθεση του FRA για τα θεμελιώδη δικαιώματα 2024, αυτό οφείλεται στην αύξηση των επιπέδων φτώχειας, στις συνεχείς απειλές κατά της δημοκρατίας, στον εκτεταμένο ρατσισμό και στις προκλήσεις που αναδύονται στο πλαίσιο της μετανάστευσης. Οι απειλές αυτές τονίζουν την ανάγκη διασφάλισης ισχυρής και βιώσιμης προστασίας των θεμελιωδών δικαιωμάτων σε ολόκληρη την ΕΕ, ιδίως για τα άτομα σε ευάλωτη κατάσταση. Η έκθεση προτείνει τρόπους συνεργασίας των φορέων χάραξης πολιτικής και της κοινωνίας των πολιτών προκειμένου να αντιμετωπίσουν την απειλή του κοινωνικού αποκλεισμού και να καταστήσουν δυνατή μια πιο ισότιμη και δίκαιη κοινωνία για όλους.

Η [έκθεση για τα θεμελιώδη δικαιώματα 2024](#) του FRA επικεντρώνεται στις βασικές εξελίξεις και ελλείψεις όσον αφορά την προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων στην ΕΕ το 2023. Σε αυτές περιλαμβάνονται τα ακόλουθα:

- **Μεγαλύτερη φτώχεια:** Η αύξηση του κόστους ενέργειας και διαβίωσης έχει ωθήσει 1 στους 5 ανθρώπους σε ολόκληρη την ΕΕ στη φτώχεια. Παρά τη λήψη εθνικών μέτρων για τη μείωση της φτώχειας, τα παιδιά και τα ευάλωτα νοικοκυριά, όπως αυτά των μονογονεϊκών οικογενειών, των Ρομά και των οικογενειών των μεταναστών, κινδυνεύουν περισσότερο.
- **Οι νέοι κανόνες για τη μετανάστευση προσφέρουν μεγαλύτερη προστασία των δικαιωμάτων στα σύνορα της ΕΕ, αλλά δημιουργούν επίσης νέους κινδύνους:** Το 2024, η ΕΕ συμφώνησε νέους κανόνες για τη μετανάστευση και το άσυλο με στόχο την αποτελεσματικότερη επεξεργασία των αιτήσεων ασύλου στα σύνορα της ΕΕ. Οι νέοι κανόνες σχετικά με την παρακολούθηση των θεμελιωδών δικαιωμάτων, την προστασία των παιδιών καθώς και τη σαφή υποχρέωση διερεύνησης όλων των τεκμηριωμένων εκθέσεων για τις παραβιάσεις των δικαιωμάτων προσφέρουν ευκαιρίες για τη βελτίωση της συμμόρφωσης με τα θεμελιώδη δικαιώματα, εάν εφαρμοστούν πλήρως. Το 2023 περισσότεροι από 4 000 άνθρωποι έχασαν τη ζωή τους ή χάθηκαν στη θάλασσα, αριθμός που ήταν ο υψηλότερος κατά την τελευταία πενταετία.
- **Απειλές για τη δημοκρατία:** Οι υπερβολικές κρατικές παρεμβάσεις, ιδίως κατά των δικαιωμάτων στην ελευθερία του συνεταιρίζεσθαι, του συνέρχεσθαι ειρηνικώς και της έκφρασης, απειλούσαν τον χώρο της κοινωνίας των πολιτών. Αυτό, σε συνδυασμό με την έλλειψη ουσιαστικής συμμετοχής στον δημόσιο βίο και την παραπληροφόρηση, υπονομεύει τη δημοκρατία σε όλη την Ευρώπη.

- **Αύξηση του αντισημιτισμού:** Οι τρομοκρατικές επιθέσεις της Χαμάς στο Ισραήλ στις 7 Οκτωβρίου 2023 και η στρατιωτική αντίδραση του Ισραήλ στη Γάζα προκάλεσαν ανησυχητική αύξηση των απειλών και της βίας κατά των Εβραίων σε ολόκληρη την ΕΕ. Η άνοδος του αντισημιτικού μίσους και της βίας ξύπνησε φρικτές αναμνήσεις σε ολόκληρη την ήπειρο.
- **Αύξηση της μισαλλοδοξίας:** Η μισαλλοδοξία αυξάνεται σε ολόκληρη την Ευρώπη και πλήττει πολλές ομάδες, συμπεριλαμβανομένων των μουσουλμάνων, των ατόμων αφρικανικής καταγωγής, των Ρομά και των μεταναστών. Η παραπληροφόρηση και οι διαδικτυακές πλατφόρμες έχουν επιδεινώσει τις ρατσιστικές και πολωτικές συμπεριφορές.
- **Ευρύτερο ψηφιακό χάσμα:** Η ευρύτερη χρήση της τεχνητής νοημοσύνης (TN) και η ψηφιοποίηση των δημόσιων υπηρεσιών ενέχουν τον κίνδυνο να τεθούν στο περιθώριο ευάλωτες ομάδες, όπως οι ηλικιωμένοι, τα άτομα με αναπηρία, οι άστεγοι και οι Ρομά. Οι νομοθετικές εξελίξεις, συμπεριλαμβανομένης της Πράξης για την Τεχνητή Νοημοσύνη και της Πράξης για τις Ψηφιακές Υπηρεσίες της ΕΕ, καθώς και της σύμβασης του Συμβουλίου της Ευρώπης για την Τεχνητή Νοημοσύνη, αποσκοπούν στην αντιμετώπιση ορισμένων από αυτές τις προκλήσεις.

Για την αντιμετώπιση των εν λόγω προκλήσεων, ο FRA καλεί την ΕΕ και τις χώρες της ΕΕ:

- **Να μη μείνει κανείς στο περιθώριο:** Διασφάλιση ότι τα μέτρα για τη μείωση της φτώχειας και της κατανάλωσης ενέργειας, συμπεριλαμβανομένης της κοινωνικής και στεγαστικής βοήθειας, προσεγγίζουν τις μειονεκτούσες ομάδες.
- **Να ενισχύσουν τις εγγυήσεις προστασίας των θεμελιωδών δικαιωμάτων στα σύνορα:** Βελτίωση των πρακτικών έρευνας και διάσωσης με στόχο τη διάσωση ανθρώπινων ζωών στη θάλασσα. Παροχή ασφαλέστερων συνθηκών για την επεξεργασία των νέων αφίξεων και καθιέρωση ανεξάρτητης παρακολούθησης των δικαιωμάτων στα εξωτερικά σύνορα της ΕΕ.
- **Να προστατέψουν την κοινωνία των πολιτών:** Παρακολούθηση και καταγραφή των περιορισμών στον χώρο των πολιτών. Ανάληψη δράσης για την προστασία των υπερασπιστών των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και της ελευθερίας των μέσων επικοινωνίας. Συστηματική αξιοποίηση της εμπειρογνομosύνης της κοινωνίας των πολιτών, παρέχοντας σημαντικό χρόνο για αποτελεσματική διαβούλευση.
- **Να υιοθετήσουν σταθερή στάση κατά κάθε μορφής ρατσισμού και μισαλλοδοξίας:** Αναγνώριση και καταπολέμηση του συστημικού και βαθιά ριζωμένου ρατσισμού και της σχετιζόμενης μισαλλοδοξίας στις κοινωνίες μας. Συνέχιση της παρακολούθησης και της συλλογής τεκμηριωμένων δεδομένων που θα τροφοδοτούν τη νομοθεσία και τις πολιτικές της ΕΕ και των κρατών μελών για την καταπολέμηση του ρατσισμού και του αντισημιτισμού. Παροχή ενός ασφαλέστερου διαδικτυακού χώρου για όλους και ανάληψη δράσης κατά του διαδικτυακού μίσους.

Δήλωση της διευθύντριας του FRA [Sirpa Rautio](#):

«Η πόλωση σε ολόκληρη την Ευρώπη οδηγεί σε εκτεταμένη μισαλλοδοξία, διχάζοντας τις κοινωνίες και κάνοντας πολλές ομάδες να υποφέρουν. Η αυξανόμενη φτώχεια και οι απειλές κατά της δημοκρατίας τροφοδοτούν περαιτέρω την αβεβαιότητα και τις κοινωνικές εντάσεις. Ωστόσο, η Ευρώπη διαθέτει επίσης ισχυρά θεμέλια στον τομέα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, τα οποία μπορούν να καθοδηγούν τις δράσεις μας. Θα πρέπει να ενώσουμε

όλοι τις δυνάμεις μας και να συνεργαστούμε για να διασφαλίσουμε ένα ασφαλές και χωρίς αποκλεισμούς μέλλον που θα σέβεται τα δικαιώματα όλων των ανθρώπων και όπου ο καθένας θα αισθάνεται ασφαλής να είναι ο εαυτός του.»

Για περισσότερες πληροφορίες επικοινωνήστε μαζί μας στη διεύθυνση:
media@fra.europa.eu / Τηλ.: +43 1 580 30 653